

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส 6810 ลงวันที่ ๑๐/๐๓/๒๕๕๘
รับที่ : อ 11759/55 | หน้า ๑ ของ ๑
วันที่ : ๒๐ ก.ย. ๕๕ เวลา : ๑๓:๕๔

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/สุขภาพ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

สห ๑/๖๔
๙ ก.ย. ๕๕๘
๑๔๑๗๔

๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการสำรวจครัวเรือนที่ประสบภัยในพื้นที่น้ำท่วมช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๒ ก.ย. ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๒๐๔/ว ๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทสรุปสำหรับผู้บริหารการสำรวจครัวเรือนที่ประสบภัยในพื้นที่น้ำท่วมช่วงเดือน
กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอเสนอเรื่อง ผลการสำรวจครัวเรือน
ที่ประสบภัยในพื้นที่น้ำท่วมช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๓)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ
จัดเก็บข้อมูลและสถิติตัวเลข รวมทั้งสำรวจและสอบถามประชาชนเกี่ยวกับนโยบายหลักๆ ของรัฐบาลแล้ว
รายงานคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ

๒. สาระสำคัญ

ในการนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับสำนักงานนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
(Thailand International Health Policy Program: IHPP) และภาคี (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
สถาบันการแพทย์อุตสาหกรรม Unicef และ World Health Organization) ได้ดำเนินการสำรวจครัวเรือน
ที่ประสบภัยในพื้นที่น้ำท่วม ซึ่งเป็นผลกระทบจาก豪雨ที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๘ โดยทำการ
สำรวจในพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วม ๖๑ จังหวัด ช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีครัวเรือนที่ถูก
เลือกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน ๓๖,๙๑๐ ราย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ -
๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ประเทศไทยมีพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมใน ๖๑ จังหวัด โดยมีครัวเรือนที่อาศัย
อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวรวม ๕.๓ ล้านครัวเรือนหรือ ๑๗.๖ ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้มีครัวเรือนถูกน้ำท่วม
ร้อยละ ๗๓.๗ โดยเป็นน้ำท่วมตัวบ้านร้อยละ ๔๕.๖ และท่วมบริเวณรอบๆ ตัวบ้านอย่างเดียวร้อยละ ๒๘.๑

๒. ความรุนแรงของน้ำท่วม โดยพิจารณาจากระยะเวลาและความสูงของน้ำท่วม
พบว่า น้ำท่วมขึ้นและรอบๆ บ้านเฉลี่ย ๒๕ - ๒๗ วัน และน้ำท่วมสูงเฉลี่ย ๘๗ - ๙๙ ซม. โดย
ครัวเรือนที่ถูกน้ำท่วมขึ้นนานกว่า ๓๐ วัน และสูงกว่า ๑๒๐ ซม. พบริเวณทางานครและภาคกลาง
มากกว่าภาคอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาคเหนือเป็นทางผ่านของน้ำมายังกรุงเทพมหานครและภาคกลาง
โดยเฉพาะจังหวัดปทุมธานี อุบลราชธานี ชัยภูมิ และสิงห์บุรี และชัยนาท

/๓. ครัวเรือนที่...

๓. ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ ๕๗.๑) มีการเตรียมตัวรับมือกับน้ำท่วม เช่น การยกของขึ้นที่สูงซึ่งทำได้ง่ายและมีค่าใช้จ่ายน้อย (ร้อยละ ๔๘.๘) สำหรับการกันถุงทรายการสำรองของกินของใช้ และการป้องกันพาหนะเสียหาย มีประมาณร้อยละ ๑๗ - ๓๐ โดยมีข้อสังเกตว่า ครัวเรือนที่มีการย้ายสิ่งของ/ปลักไฟขึ้นที่สูงมีน้อยมากเพียงร้อยละ ๕.๕ และมีการเตรียมการด้านการเจ็บป่วยประมาณร้อยละ ๑๖ เช่น การเตรียมยาสามัญ อุปกรณ์การปฐมพยาบาล และยารักษาโรคประจำตัว จากการสำรวจพบว่า รายได้เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเตรียมตัว โดยครัวเรือนที่มีรายได้สูงจะมีการเตรียมตัวมากกว่า โดยครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมตัวเฉลี่ยในช่วงก่อนน้ำท่วม ๕,๙๐๕ บาท และช่วงน้ำท่วม ๘,๔๗๙ บาท

๔. ในช่วงน้ำท่วม เมื่อพิจารณาถึงความพร้อมในการเอาชีวิตรอด ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานบางอย่าง เช่น การว่ายน้ำ พบริ่ำ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมร้อยละ ๕๑.๑ ว่ายน้ำไม่เป็นมีเพียงร้อยละ ๑๙.๖ ที่ว่ายน้ำได้ตามมาตรฐานสากล (ว่ายน้ำขึ้นคลื่นฝั่งตรงข้ามที่มีระยะทาง ๒๕ เมตรได้ในขณะสามใส่เสื้อผ้าตามปกติ) ส่วนผู้ที่ว่ายน้ำได้น้อยกว่า ๒๕ เมตร มีร้อยละ ๒๖.๔ (ระยะทางเฉลี่ย ๘.๔๙ เมตร) และมีเพียงร้อยละ ๓.๗ ที่ช่วยเหลือตัวเองได้แค่เพียงลอกคอ/พยุงตัวในน้ำได้ (เวลาเฉลี่ยนาน ๑๐ นาที) ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อม เช่น การจัดหลักสูตรว่ายน้ำในโรงเรียนเพื่อลดความสูญเสีย เพราะมีข้อสังเกตว่าเด็กอายุน้อยกว่า ๑๕ ปีว่ายน้ำได้น้อยมาก

๕. ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมร้อยละ ๗๒.๗ ได้รับการแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้าระวังก่อนที่น้ำจะท่วม และในช่วงน้ำท่วมมีผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมพยายามอพยพออกไปอยู่ที่อื่นร้อยละ ๗๘.๐ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการอพยพหันครัวเรือน (ร้อยละ ๕๕.๒) โดยอพยพออกไปเฉลี่ยนานกว่า ๑ เดือน (๓๙ วัน) สำหรับผู้ที่ไม่พยายามให้เหตุผลว่าซึ่งอาศัยอยู่ได้ เป็นห่วงบ้าน/ทรัพย์สิน คิดว่าท่วมน้ำนาน/ไม่ท่วม ไม่มีที่ไป/ไม่มีเงิน และมีคนชรา/เด็ก/คนป่วย/คนพิการ เป็นต้น และมีข้อสังเกตว่าการอพยพของครัวเรือนขึ้นอยู่กับประสบการณ์น้ำท่วม คือ ถ้ามีประสบการณ์มากจะมีอัตราการอพยพน้อยลง

๖. สถานการณ์น้ำท่วมครั้งนี้ ทำให้ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ และสังคม ดังนี้

(๑) การทำงานแบบเต็มเวลาของสมาชิกในครัวเรือนหลังน้ำท่วม ลดลงจากก่อนน้ำท่วมร้อยละ ๕.๘ ขณะที่การทำงานแบบไม่เต็มเวลา และการตกรอกเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕.๑ และ ๑.๗ ตามลำดับ) ซึ่งทำให้รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในทุกภาคลดลงจากช่วงก่อนน้ำท่วมประมาณร้อยละ ๑๐

(๒) ครัวเรือนมีการสูญเสียรายได้จากการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมพาหนะที่เกิดจากน้ำท่วมเฉลี่ย ๑๒,๒๓๐ บาท และ ๘,๔๗๙ บาท ตามลำดับ และพบว่า สาเหตุหลักเนื่องจากการหยุดขาย/หยุดประกอบการ (ร้อยละ ๖๕ - ๗๖) และสินค้าเสียหาย (ร้อยละ ๑๕ - ๒๒) ตามลำดับ ครัวเรือนที่ถูกน้ำท่วมในกรุงเทพมหานครและภาคกลางมีการสูญเสียโดยเฉลี่ยมากกว่าภาคอื่นหลายเท่า

(๓) ทรัพย์สินในครัวเรือนที่ถูกน้ำท่วม เช่น ที่อยู่อาศัย มีมูลค่าความเสียหายเฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๒,๕๗๔ บาท รถยนต์/รถจักรยานยนต์ ๘,๒๖๘ บาท เครื่องใช้/สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ๕,๒๔๑ บาท และอุปกรณ์การประกอบอาชีพ ๓,๕๙๒ บาท โดยกรุงเทพมหานครและภาคกลาง มีมูลค่าความเสียหายมากกว่าภาคอื่น

(๔) มีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วย หรือเสียชีวิตจากน้ำท่วม ร้อยละ ๘.๑ ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตร้อยละ ๐.๓ โดยมีสาเหตุหนึ่งเนื่องจากไฟฟ้าดูด/ช็อต

(๕) ช่วงน้ำท่วม มีผู้ไปใช้บริการทางการแพทย์ร้อยละ ๑๕.๓ โดยร้อยละ ๑๐.๒ ไปใช้บริการได้ตามปกติ ร้อยละ ๓.๙ ใช้บริการจากหน่วยเคลื่อนที่ และร้อยละ ๑.๒ ที่ไม่สามารถเข้ารับบริการได้ตามปกติ ซึ่งผู้ไปใช้บริการส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๖.๕) ให้ความเห็นว่าการบริการเหมือนเดิม ร้อยละ ๑๖.๓ เห็นว่าดีกว่าปกติ และร้อยละ ๕.๒ เห็นว่าแย่ลง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครเห็นว่าแย่ลงถึงร้อยละ ๑๗.๓

(๖) มีครัวเรือนประสบปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยร้อยละ ๓๒.๓ และการกำจัดสิ่งปฏิกูล (ปัสสาวะ อุจจาระ) ร้อยละ ๒๔.๒

/๗. การติดต่อ...

๗. การติดต่อขอความช่วยเหลือบริการทางการแพทย์ ซ่องทางที่ครัวเรือนทราบมากที่สุด คือ รถฉุกเฉิน เช่น รถ อบต./โรงพยาบาล/มูลนิธิ (ร้อยละ ๔๕.๐) รองลงมาได้แก่ สายด่วน ๑๖๖๙ (ร้อยละ ๔๗.๓) ขณะที่เรือและยานพาณิชย์อุบัติเหตุบนน้ำอย่างมาก (ร้อยละ ๑๗.๐ และ ๕.๑ ตามลำดับ) ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบมากกว่านี้

๘. ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมมากกว่าร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในทุกเรื่อง ได้แก่ การป้องกันและกู้เส้นทางสายหลักเพื่อใช้ในการคมนาคม (ร้อยละ ๘๗.๐) การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำท่วม (ร้อยละ ๘๖.๕) การใช้แรงดันเรือ/เครื่องในการดันน้ำ (ร้อยละ ๘๕.๘) การปรับปรุงสาธารณูปโภค (ร้อยละ ๘๕.๖) การระบายน้ำออกจากพื้นที่และการใช้ถุงทราย/คันกันน้ำชลลอกการไหลของน้ำเข้าท่วมพื้นที่ (ร้อยละ ๘๕.๗) และการควบคุมการเปิด - ปิดประตูระบายน้ำ (ร้อยละ ๘๕.๑) โดยในจำนวนนี้มีผู้ที่พอใจเป็นกลาง - มาก ร้อยละ ๕๗.๖ – ๖๕.๖

๙. ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมเห็นว่าสิ่งของที่ควรบรรจุอยู่ในถุงยังชีพมากที่สุด คือ อาหารกระป๋อง (ร้อยละ ๙๖.๑) น้ำดื่ม (ร้อยละ ๙๔.๖) ข้าวสาร (ร้อยละ ๙๔.๕) อะไหล่กี๊กสำเร็จรูป (ร้อยละ ๙๖.๙) ยาสามัญประจำบ้าน (ร้อยละ ๙๒.๐) ไฟฉาย (ร้อยละ ๗๐.๓) และน้ำกล่อง (ร้อยละ ๕๑.๐) ส่วนอื่นๆ เช่น นมผง ผ้าอนามัย ฯลฯ มีเมื่อกินร้อยละ ๔๕

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พิจารณาแล้วเห็นว่าผลการสำรวจครัวเรือนที่ประสบภัยในพื้นที่น้ำท่วมช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังกล่าว เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางอาภาศอก *Oph*

(อนุคิดิษฐ์ นครทรรพ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๔ ๑๒๓๔ ต่อ ๒๑๒๖๘, ๒๑๒๗๙ - ๘๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๗๓๘

E-mail : popinion@nso.go.th

อนุมัติให้เสนอ ครม. ทราบ

พ.ล.อ. *สุเมธ ชัย...*

รอง นรน.

น.ส.ก.ย. ๕๕ สด. ได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๕ ๑๐ ๘. ๒๕๕๕ ลงตัว

รอง นรน. (๑๔) รับที่ *๕๖๙๕*

วันที่ *๕๖๙๕* เวลา *๑๕.๔๑ น.*

๗.๖.๑๒๐๖/๖๖๙๙/ก.

ก.๖.๖๖๙๙/ก.ย.๕๕.

เรียน รอง นรน. (พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา)

ทท. ได้เสนอผลการสำรวจครัวเรือนที่ประสบภัยในพื้นที่น้ำท่วมช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีข้อมูลสำคัญและสถิติเกี่ยวกับจำนวนครัวเรือนที่ถูกน้ำท่วม การบริยุณการ ความต้องการผลประโยชน์ สภาพปัญหา และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของรัฐบาลมาเพื่อ ครม. ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม.

ทราบ ตามที่ ทท. เสนอ

สุเมธ ชัย
(นายสุเมธ กิตติอ่อน)

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ทราบ *Chir*